

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาของการวิจัย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่สร้างรายได้เป็นเงินตราให้กับผู้ประกอบการและกระจายเข้าไปในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลจึงควรมีนโยบายและแผนงานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มเศรษฐกิจของท้องถิ่นโดยรวม และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศด้วย รายได้จากการท่องเที่ยวช่วยกระจายเข้าไปสู่ท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้ ดังนั้นการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นย่อมเป็นภาระหน้าที่ของคนในท้องถิ่นจะต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวต่างถิ่นเดินทางมาเที่ยวได้เพิ่มขึ้นตลอดทั้งปีและตลอดกาล โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้ มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ และโบราณคดีในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาคมในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี) ซึ่งเมืองเชียงใหม่ก็ถือว่าเป็นเมืองประวัติศาสตร์เมืองหนึ่ง ที่มีประวัติความเป็นมายาวนานหลายปี

เชียงใหม่ถือเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งที่เป็นที่รู้จักสำหรับคนในท้องถิ่นรวมทั้งนักท่องเที่ยวจากต่างจังหวัดหรือแม้กระทั่งนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศก็ตาม เพราะเมืองเชียงใหม่เป็นเมืองแห่งอารยธรรมที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน รวมทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะวัดวาอาราม ซึ่งในเมืองเชียงใหม่ถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีวัดอยู่จำนวนมาก และวัดในเชียงใหม่ที่ต่างก็มีประวัติที่สำคัญ เช่น วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร สร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าแสนเมืองมา กษัตริย์ลำดับที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย ไม่ปรากฏปีที่สร้างแน่ชัดสันนิษฐานว่าวัดแห่งนี้น่าจะสร้างในปี พ.ศ.1934 ถ้านับจนถึงปัจจุบันมีอายุ 626 ปี วัดเจดีย์หลวงเป็นพระอารามหลวงแบบโบราณ ในหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ แปลโดย ศาสตราจารย์แสง มนวิฑูร พิมพ์เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2501 กล่าวถึงเจดีย์หลวงว่า “จุลศักราช 289 (พ.ศ.1874) พระเจ้าแสนภูโปรดให้สร้างเมืองเชียงแสน และต่อมาอีก 4 ปีทรงสร้างมหาวิหารขึ้นในท่ามกลางเมืองเชียงแสน” มหาวิหารที่ว่านี้คือวัดเจดีย์หลวงองค์ที่ 1 ซึ่งอยู่ในวัดพระเจ้าตนหลวง เมืองเชียงแสน ปัจจุบันยังปรากฏองค์พระธาตุให้เห็นอยู่ (Tipaporn Inpong, 2561) วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย ชัดสมาธิเพชร และยังเป็นสถาปัตยกรรมล้านนาอันงดงาม ซึ่งเป็นที่รู้จักและคุ้นเคยเป็นอย่างดี ตามเอกสารทางประวัติศาสตร์ กล่าวว่า พญาผายูโปรดให้สร้างเจดีย์ สูง 23 วา เพื่อบรรจุอัฐิพญาคำฟู พระบิดาของพระองค์ เมื่อปี พ.ศ.1888 ต่อมาในปี พ.ศ.1890 จึงโปรดให้สร้างบริเวณนี้ขึ้นเป็นวัด และนิมนต์พระเถระอภัยจุฬาพร้อมภิกษุสงฆ์มาจำพรรษา ต่อมาชาวบ้านต่างพร้อมใจกันนิยมเรียกวัดนี้ว่า “วัดพระสิงห์” ตามนามของพระพุทธรูป

กระทั่ง พ.ศ.2483 จึงได้รับการสถาปนาฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร และได้รับนามใหม่ว่าวัดพระสิงห์วรมหาวิหารมาจนถึงปัจจุบัน (Numphon Suriyacharoen, 2560) วัดพระธาตุคุดอยสุเทพราชวรวิหาร ตามประวัติได้แจ้งว่า เมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ 19 พระเจ้ากือนา ได้ทรงสร้างวัดพระธาตุคุดอยสุเทพราชวรวิหารไว้บนยอดเขาคุดอยสุเทพ โดยได้นำเอาพระบรมธาตุของพระพุทธรูปที่พระมหาสวามีนำมาจากเมืองปางจา จังหวัดสุโขทัย บรรจุไว้ในองค์พระเจดีย์พระธาตุคุดอยสุเทพราชวรวิหาร นอกจากจะเป็นวัดที่มีความสำคัญมากแล้ว ยังเป็นพระอารามหลวงหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ด้วย (ธรรมะไทย) วัดที่กล่าวถึงนั้น ต่างก็ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวง หมายถึง วัดที่พระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์ทรงสร้างหรือทรงบูรณปฏิสังขรณ์ หรือมีผู้สร้างน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเป็นวัดหลวง และวัดที่ราษฎรสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์ แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้าจำนวนในบัญชีเป็นพระอารามหลวง (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี) นอกจากนี้ยังมีวัดที่เป็นพระอารามหลวงในจังหวัดเชียงใหม่อีก เช่น วัดเจ็ดยอด วัดเจดีย์หลวง เป็นต้น

ด้วยประวัติอันยาวนานและมีคุณค่าของวัดต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีอยู่หลายวัดอาจทำให้คนในพื้นที่เองก็อาจจะสับสนหรือไม่ทราบถึงประวัติความเป็นมาอันน่าจดจำและชวนให้ศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่ ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน และเป็นการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่าที่น่าจดจำ ดังนั้นจึงควรมีกระบวนการใดๆ ที่จะช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและยังช่วยอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ให้บุคคลรุ่นหลังหรือผู้ที่ยังไม่รู้ได้รู้จัก ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการอนุรักษ์ไว้และเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่ประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการจะนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นสื่อหนึ่งที่มีความสามารถหลากหลาย รวมทั้งเป็นสื่อที่บุคคลทุกรุ่นทุกวัยในสมัยนี้สามารถเข้าถึงได้ นำมาเป็นตัวกลางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ สำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัยที่มีความสนใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ หรือศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ต่างๆของเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ต่อไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาสื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ของแหล่งท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของสื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่

## 1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 68 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 34 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่  
พื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่

1.3.3 ขอบเขตเวลา  
ระยะเวลา 12 เดือน

1.3.4 ขอบเขตของระบบ

1.3.4.1 สื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ของแหล่งท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่

1.3.4.2 สื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลมีการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.4.1 ได้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่

1.4.2 ได้สู่มัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ของแหล่งท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่

